

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hvő a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Évi 16 frt. v. 32 korona. Negyed évi 4 frt. v. 8 korona. Félévi 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög ezrinteternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Jeszenszky missziója.

Az idei nyár elején közfelfűtést keltett az a körülmény, hogy Hieronymi Károly belügyminiszter körutat tett az erdélyi részeken és épen ama helyeket kereste fel, a melyek legfőbb színei a nemzetiségi mozgalmaknak.

Utjának bevallott célja az volt, hogy személyes tapasztalatokat szerezzen magának a nemzetiségi törekvések mozgalmáról.

A személyes tapasztalatokat pedig azért akarta megszerezni, hogy a személyben meggyőződik az oláh mozgalmaknak az államérdekekre nézve szedelmes természetéről, találjon ki módot arra, mikép és minő eszközökkel tegye az állam ártalmatlanokká a nemzetiségi üzemeket.

Mindekkorig vártuk Hieronymi ur színtő eszméit, de eddig vajmi keveset kaptunk ebből a portékából.

A legutóbbi napokban vettünk részt a belügyi kormányk egy olyan határozásáról, a mely még is csak tanusítja, hogy valahára némi cselekvésre még is csak elhatározta magát a tisztelt kormány és legalább kezdte kissé komolyabban foglalkozni a nemzetiségi kérdéssel.

Arról szólott ugyanis a hír, hogy Hieronymi ur a belügyminiszterium új osztálytanácsosai állást rendszerezett, a mely állást elfoglaló hivatalnoknak az lesz a teendője, hogy fellelmezze a nemzetiségi mozgalmakat és tanácsokat adjon a kormánynak a teendőkre nézve.

Arról is megemlékeztünk, hogy az az ujjonnan kreált állásra a kinevezte dr. Jeszenszky Sándor urat, a kolozsvári királyi táblánál alkalmazott joggyászsi helyettett már ki is nevezte s az új osztálytanácsos már legelőszörrel el is foglalja az állását.

Tekintettel arra, hogy különösképpen Hieronymi ur eddigi minisztersége alatt merőben tehetetlennek bizonyította magát a nemzetiségi ügyekben, nem sok sikert jósolhatunk azon eredményezésének sem, mely az osztálytanácsos állás rendszeresítésében állvánul, de mert az állást szerencsésül töltötte be — van némi reményünk arra, hogy idővel e téren erősebb politikai akció fog kifejtetni, mely idővel azt fogja eredményezni, hogy a nemzetiségi mozgalmak nem csak oly hullámokat verni, mint a melyek eddig történtek.

Dr. Jeszenszky Sándor urról megírtuk, hogy alapos ismerője a nemzetiségi mozgalmaknak. Ismeri a mozgalmak történetét, forrásait, valamint azzal is tisztában van, hogy azok ártalmatlanná tételére minő eszközöket lehet legsikeresebben felhasználni.

Ha tehát egyáltalán segíteni lehet a dolgon azzal, hogy a kifejezett nemzetiségi ügyek ellátására új teremtessék, akkor mindenesetre sok függ attól, hogy azt az állást ki foglalja el és e tekintetben Hieronymi ur egészen jó választást tett, Jeszenszky ur gazdasági tapasztalatait nagy ambícióval és élénk munkával fog nehéz feladathoz, s ha siker attól függ, hogy mikép lesz ez a betöltve — akkor a Jeszenszky kinevezésében ennek a sikernek előfeltétele megtalálható.

Kétségtelen tény, hogy a magyar kormány eddigi tehetetlenségének fő okában rejlett, hogy nem volt a helyében senki, a ki a nemzetiségi és megismerésére törekedett volna a ki tapasztalati adatok nyomán szolgálatot látott volna a tehetséges álló belügyminiszternek.

E téren dr. Jeszenszky Sándor bizonyára jó szolgálatot fog tenni a nemzetnek, mert csak a Replika-pörben beszédében is igen fényes jelét adta arról alapos tanultságának, másfelől az világos judiciumának.

A felett azt hisszük, nem lehet kétségünk, hogy dr. Jeszenszky ur színtő vetett magával, mikor erre a fontos elhivatásra vállalkozott. Új állásában kizárólag ennek az ügynek élhet — lesz alkalma magát a kérdésbe beleélni és a további teendőket illetőleg olyan tanácsokkal szolgálni a kormánynak, a miknek eddig egyáltalán nem volt a birtokában.

Mi ismerve dr. Jeszenszky urnak erős becsvégyát, nagy tudását és dolgobeli ismeretét reményvel tekintünk működése elé.

Csak az a kérdés, hogy lesz-e majd alkalma arra, hogy tehetségeit olyképp értékesítse, a mint ama nagy érdek megkívánja.

Lesz-e a magyar kormányban férfi, a ki a nyereső tanácsokat megértse és felhasználja?

Mert e nélkül a legjobb tanács is csak írott malaszt, a mely egyáltalán nem viszi előbbre az ügyeket.

Politikai hírek.

A koronaőr-jelöltek. Kétségtelen, hogy a kormánypárt mint már régebben közöltük Radvánszky Béla, bárót fogja koronaőrnek megválasztani. Mellette, mint tegnap a képviselőház folyosóján beszéltek, báró Kemény János, Gajzágó Salamon és gr. Wenkheim Frigyes vannak még kijelölve. Régebbi tudósítások szerint Radó Kálmán, br. Prónay Dezső és Dániel Pál lennének kijelölve Radvánszky mellett. Ez a kijelölés különben nem bír nagy jelentőséggel, mert a kormány jelöltje az alkalommal bizonyára meg lesz választva.

A T. Ház munkarendje. A koronaőr megválasztásával az országgyűlés érdemleges működése — mivel időközben a főrendiház elintézteti az indennitást, a Dunagőzhajózási társaságról és a Spanyolországgal kötendő szerződésről szóló törvényjavaslatokat, ez évre alkalmint véget ér. E szerint a még el nem intézett két egyházpolitikai javaslat tárgyalása valószínűleg csak az új év január havában kerül a főrendiház napirendjére. Addig a 3. és egyházpolitikai törvényjavaslat szentesítése által még teljesen nem tisztázott politikai helyzet minden esetre oly tisztán és világosan ki fog fejlődni, hogy e két javaslatnak a főrendiházban akadálytalanul és sikerre való biztos kilátással leendő elintézése várható.

Oláhország és Magyarország. Az oláhországi képviselőház szerdán a választási feladatot folytatta. Delavranza képviselő bevezette megkezdett beszédét, a melyben minden téren vádakkal illette a konservatív kormányt. Arion (konservatív) nagy hatással cselekedett Delavranza minden állítását. A mai európai helyzet parancsolja Oláhországnak — ugymond, — hogy jó egyetértésben legyen Magyarországgal. Esztelen-ség volna az oláh állam létét kockáztatni és botor kalandokba kergetni azt. Oláhország politikájának az abszolút be nem avatkozás elvét kell követni. Ez az egyetlen okos politika.

A t. Ház.

Budapest, decz. 13.

A mai ülés érdekes szövitával kezdődött.

Ugy történt a dolog, hogy Bánffy báró felolvasta miniszterelnök átiratát, mely szerint a főrendiház és képviselőház a hó 18-án tartandó elegyes ülésben fogja a koronaort megválasztani a szokott módon.

Az elnöki jelentésben használt elegyes ülés kifejezés felszólalásra indította Ugron Gábort, hogy egy kis közjogi fejtegetéssel mutassa ki, hogy itt nem elegyes, hanem együttes ülésről lehet szó.

Az elnök az eddigi gyakorlattal mentegette magát, hogy a két ház együttes ülése a multban is elegyes ülésnek nevezetett.

Polónyi Géza és Justh Gyula mutatták meg ki grammatikából és házsabályból, hogy elegyes ülés nincs s a mi decem-

ber 18-án lesz, annak a magyar és törvényes neve: együttes ülés.

Ez incidens után következett a napirend: a földmívelési tárca tárgyalása. Az első szónok, Tóth János figyelemmel hallgatott beszédében összehasonlítást tett a mult s a jelen viszonyok közt, hogy 1867-ben a földterhe a hitelintézeteknél még 120 millió volt, most több mint 900 millió, s ma kamatba majdnem többet kell fizetni, mint egykor az adósság összege volt.

A mindig jobban fejlődő válság okául azt állítja, hogy nincs önálló, független földművelési politikánk, s ez irányban is Ausztriától függünk.

Megengedhetetlen, hogy idegen érdekek legyenek irányadók mezőgazdasági politikánkban. A bajok megszüntetésére főleg a földadó reformját s a gazdák részére olcsó hitel biztosítását tartja legelső teendőnek, a mit az ellenzéken zajos helyesléssel szankcionáltak.

Polónyi Géza mai nagy beszédét amaz eredmények konstataálásával kezdette, melyek az ellenzék agrármozgalmá által már eddig is elértettek, s ezek között főleg az államtitkár tegnapi beszédre utal, melyben már benne van az a cél, hogy a kurtell-malmok részére engedett örlési kedvezmény jövőre szorosan csak kiviteli célra fog engedélyeztetni.

Majd fejtegette, hogy a földmívelési politika is mennyiben lehet pártkérdés, s az ellenzék zajos tetszése között hozta fel, hogy az még sem lehet, hogy az ellenzék eszmetermelő legyen s a kormánypárt legyen a fogyasztó. Foglalkozott még a kartelekkel s azután áttért a főtárgyára, a magyarországi hitel kérdésre s bírálat alá vette a tervben levő agrár-bankot.

Agrár-bank Minkus és társai pénzéből! — cserdít oda az ellenzék zajos derűtsége közűt s azután beszél okosan és általános figyelem közt, az idegen tőke hatásáról a nemzeti függetlenségre. Idézi Sonnino olasz pénzügyér szavait, hogy idegen pénz annyit, mint rabulgaság.

Fejtegetései nagy benyomást tettek a Háza, úgy, hogy Minkus és társainak az állam segélyével, a gazdákra spekuláló nyereséges váll-lata megbukottnak tekinthető. Innen kezdve mindig emelkedőbb hévvel, az ország függetlenségének egyik nélkülözhetlen feltételül jelöli meg, hogy az ország emancipálva legyen nemcsak az osztrák érdekek uralma, hanem a külföldi tőke hatalma alól is. Ezt az önálló vánterület s önálló jegybankkal kívánja létrehozni. Történeti visszaemlékezései az önálló jegybank körül nagy figyelmet keltettek.

De Polónyi nem érte be csupán a kritikával, nem csak azt bizonyította be, hogy a tervezett agrárbank nem felel meg a cél-nak, hanem pozitív tervvel is állott elő, miként kell az agrár-hitelt szövetkezeti alapon szervezni. Fejtegetései frappáns hatásúak voltak. A jobboldal hallgatott, a bal tapsolt és éljenzett, még akkor is, mikor Polónyi a beszédét befejezte.

Ezt a hatást az elnök is kénytelen volt az ülésnek pár percze való felő felfűggesztésével honorálni.

Az ülés többi részét Márkus József beszéde töltötte be, a földbirtokosság bajainak egész sorát sorolva fel, ezek között kivá-lólag nem csak az adók nagysága, de behaj-tási módja felett is beható kritikát tartott. Majd a visszabályozás visszasságait festette élénk színekkel.

Az ülés végén Wekerle melankolikus hangulattal jelenté be a kormány tervét az ünnepke előtti tendőkre.

A földmívelési tárca után még némely apróbb javaslatok lesznek letárgyalandók s az ünnepi szünet kezdetét veszi

A két elnök.

Bánffy D. Szilávy J.

A Wekerle-kabinet válsága ügyében egyre többet foglalkoznak a füző eszméjével.

Ennek érdekes tüneteit ismerteti a „M-g” egyik cikke, melyből ezeket vesszük át:

Báró Bánffy Dezső az elnöki széket gyakran cseréli fel a folyosói értekezésekkel

és tanácskozással. A mint eleget tesz a megnyitási formalitásoknak, a folyosóra megy, hol rögtön udvar képviszők körülötte: a desingnált miniszterelnök udvara.

A képviselőházi elnök premier-jelöltsége már kétséget nem szenved, úgy számol ezzel a szabadelvű párt, mint bevégzett ténnyel, s csak is a párt óvatoss és tartózkodó tagjai foglalnak el vele szemben rezervált álláspontot. Tegnap a képviselőház folyosóján egy új név jött erősen forgalomba, a Szilávy József neve. Sokan nem tartják kizártnak, hogy a miniszterelnökséggel ő fog a király által megkínáltatni. — A mai hírek szerint Szilávy Józsefben a bécsi udvar azt a férfit appreciálja, a ki nem lévén egy oldalról sem érdekelve, a legkönyebben keresztülviheti a hatvanhetes alap erősítésére szerintük szükséges füzőt.

A füzőnek a gondolata épen a magya annak a ma lánszírozott küzdelemnek, a mely a szabadelvű pártban Szilávy József és br. Bánffy Dezső jelöltsége körül titokban ugyan, de nagy erővel folyik.

A Tisza-csoport ebben a harcban különös szerepet játszik. Ezek az államférfiak a juniusi válság idejében mindent elkövettek, hogy Bánffyt a koronánál lehetetlenné tegyék. A politikai fáma beszéli, hogy Tisza István közbelépése volt egyedül hatással arra, hogy a Bánffy kinevezése akkor elesett. Most ez a csoport sokkal kedvezőbbnek találja, hogy Bánffyhoz csatlakozzék, mert Bánffy győzelme esetén a füzőt ki lehet zárni s ez a Tisza frakciónak a legelső törekvése.

A Szilávy József-féle kombinációnak legerősebb alapja a füző. Jól értesültek tudnak arról, hogy Szilávy éppen nem ellenszenves a nemzeti pártban s úgy gondolják, hogy egyedül Szilávy képes a füzőnek a nemzeti párt szempontjából egyedül elfogadható alapot megteremtteni, a hivatkozást a korona kijelentett akarataira.

Ily viszonyok között nagyon természetes, ha a Tisza-frakció mindent elkövet, hogy ügye közös legyen Bánffy Dezsővel. Tisza Kálmán már szerepet játszik, hogy csoportjának az érdeke érvényesüljön. Így például nyílt titok volt a képviselőház folyosóján, hogy Tisza Kálmán kiengesztelni törekszik br. Bánffy Dezsőt Tisza Istvánnal juniusban az ő személye ellen irányult határozott fellépéséért.

A nemzeti párt, valamint a szabadelvű pártból kilépett képviselők csoportja még mindig tartózkodó álláspontot foglal el a válsággal szemben.

A válság.

Budapest, decz. 13.

A kormányhoz közel álló politika körökben kétségtelennek tartják, hogy a Wekerle-kabinet már a napokban be fogja adni lemondását. Az egyházpolitikai javaslatoknak szentesítése nemcsak hogy nem szilárdította meg a miniszterium állását, hanem, úgy lát-szik, éppen a szentesítéssel kapcsolatos körülmények fejlesztették odáig a helyzetnek már hosszabb idő óta tartó feszültségét, hogy a kabinet kénytelen volt arra határozni magát, hogy ő felsége rendelkezésére bocsássa az összes miniszteritárczákat.

Arról, hogy a miniszterium lemondása után mi fog történni, vajjon pusztán a kabinetnek rekonstrukciója, vagy esetleg egy teljesen új kormány alakítása, a kormánypárt-nak legbeavatottabb tagjai sem bírnak tudomással.

Általában azt beszélik, hogy az uralkodó személyesen kíván tájékozást szerezni egyes kiválóbb parlamentári férfiak meghallgatása útján a viszonyokról s akkor fogja magát elhatározni a válság megoldásának módja iránt.

A kormánypárt egy része még mindig kétségtelennek tartja, hogy báró Bánffy Dezső fog az új kabinet alakításával megbízatni.

A mi a kormány lemondásának időpontját illeti, a képviselőház folyosóin ma az a hír volt elterjedve, hogy a lemondás rögtön benyújtatik, a mint az indennitásról szóló törvényjavaslatot ő felsége elé terjesztik szentesítés végett.

Az oláhok a szentesítésről.

Az oláh lapoknak ezutal igen jó ez értesültségük. A „Tribuna” szerint korai a magyar sajtó lelkesedése és öröme a szentesítés fölött, mert a törvény alighanem csupán írott-malaszt marad.

A Wekerle kormány — ugymond — le fog mondani, nem is annyira azért, mert eljátszotta a bizalmat fönt és lent is, hanem mert nem bírja keresztül vinni az épp most szentesített törvényt. A jövő kormány pedig nem lesz eszlen maga alatt fűrészelni el a fát s nem fogja siettetni a törvényerőre lépését.

A „Gazetta Transilvanica” szintén azt jósolja, hogy e törvények sohasem fognak életbe lépni, mert azoknak, a kik a kormány-ra jutnak, még fontosabb teendők lesznek.

A Pol. Corr.

A Politische Correspondenz-nek egy budapesti levele azt fejtegeti, hogy most, a három egyházpolitikai törvény szentesítése után egy darabig kizártnak látszik az, hogy az ellenzék a kormánynak nehézségeket gördítsen az útjába. Ha a kormány mégis szükségét érzi annak, hogy helyzetét illetőleg több más irányban biztosságot szerezzen magának, ez a szabadelvű-párt irányadó tagjainak nézete szerint nem tekinthető amolyan máról holnapra megoldandó feladatnak. Sőt folyvást általánosabbá lesz az a meg-yőződés, hogy a koronával szemben, ama nagyszerti elégtétel után, a melyet a magyar nemzetnek adott, a leggyöngédebb figyelmességet kell tanusítani és legesekélyebb látszata is kerülendő az olyas sürgetések, amely a korona fényére némi homályt vethetne.

Püspökök konferenciája.

Vaszary Kolos bíboros hercegprímás e hónap 18-ára, kedden délelőtt 10 órára hivta egybe a püspöki kart budavári palotájába. A meghívóban ezutal a tárgysorozat nincsen jelezve, csak egyszerűen a cizmet tiszteltel meghívja folyó hó 18-dik napjának d. e. 10 órára a bíbornok budavári palotájába. Mint azonban a legilletékesebb forrásból írják, a konferencia a folyó ügyek elintézése után kizárólag az egyházpolitika jelenlegi állásával foglalkozik.

A szentesítés ténye ugyanis különféle megállapodásokat tesz szükségessé. Egyelőre, valószínűleg beleegyeznek a helyzetbe, s most nem is tesznek kísérletet a törvények megváltoztatására. Ezzel a jövő képviselőválasztásig várnak. A konferencia is ily értelemben fog határozni.

Az új helyzetről a püspöki kar egy közös pástorlevélben fogja felvilágosítani a híveket.

Az egyház ezutal is vezeti a könyveket a keresztelésekről és esketésekről. A konferencia fogja megállapítani, hogy a vegyes házasságok megállásánál minő legyen az egyház eljárása s minő feltételeket kössön az áldás megadásához ?!

A hátralevő javaslatok is szóba kerülnek a konferenzián, bár ezekre nézve nincs szükség semmiféle megállapodásra. A püspöki kar és a főrendiházi ellenzék megtartása a régi marad és arra számítanak, hogy 26 szö-tőbbséggel vetik el a recepcziót és a vallás szabad gyakorlatát.

A püspökök tanácskozása nem is fog tovább egy napnál tartani.

Itt megemlítjük, hogy a hercegprímás a konferenzián tartandó beszédével van elfoglalva s a karácsonyi ünnepeket az eddigi megállapodások szerint a primási udvar Budán tölti. Karácsony előtt azonban néhány napra a hercegprímás Esztergomba megy, hogy a fontosabb egyházi ügyeket elintézzze.

Levelek.*)

I.

A székelyudvarhelyi dalegylet Csikszerezadn.

Csikszereda, 1894. decz. 10.

Valóságos lázban volt Csikmegye hetek óta, mióta ténnyé vált az a hír, hogy a testvér vármegye hírneves dalárdája, mely Kárpáttól-Adriáig olyan dicsőséget szerzett a székely névnek, jótékony célú hangversenyt fog rendezni a Csillag szálló nagyertermében.

A rendező bizottság élén Molnár Ákos és Nagy Gyula urak hetek óta működtek, hogy a fogadtatás sikerüljön s a hangverseny sikerét előkészítsék.

A székelyudvarhelyi dalegylet élén Mikó Árpád főispán, Ugron János alispán a dalárda elnöke, dr. Ráczkőny S. alelnöke és dr. Vajda Emil karnagyával vasárnap délután 2 órakor érkezett Csikszerezadba. A hosszú kocsisor nagy élénkséget idézett elő a városban. A dalegylet tagjai mindenekelőtt kikocsiztak Zsögödbe s ott Mikó Bálint főispánt szép szerenaddal lepték meg. A főispán, ki magda is kitűnő zeneértő, rendkívül szívesen fogadta a tisztelgést s biztositá a dalegyletet, hogy mindig szívesen látott vendége lesz Csikszerezadnak.

Zsögödből a dalegylet tagjai a város ház elé hajtatnak, a hol a csiki zenekar a Rákó-

*) Tárgyalmaz miatt késtek.

czy notát játsza s Sprenz Gy. a csikszeredai dalegyet részéről üdvözlő beszéddel fogadta. Ugron János alispán, a dalegyet elnöke gyönyörű beszédben válaszolt, fejtegetvén a két testvérarmegye barátságából keletkező eredményeket stb. A nagy lelkesedést keltett beszédre a dalegyet a jellegű elnöklésével köszöntö meg a barátságos fogadtatást. Délután 5 órakor a Hutter-féle szálló éttermében fényes osonyát rendeztek a dalegyet tiszteletére.

Itt sem hiányoztak a mindenünne maradtalan pohárköszöntők. Molnár Ákos ügyvéd szép beszédben üdvözlöte az átrándult dalegyetet. Erre válaszolt Ugron János elnök lelkes eljenzések között. Nagy hatást tett Mikó Árpád gyönyörű beszéde, mely a két vármegye közt létező szeretetet, egyetértést stb. fejtegette.

Este fél nyolczkor tömegesen gyűlt a közönség. Oly sokan jelentek meg, hogy többeknek vissza kellett térniük. Rég ideje annak, hogy e terem ily közönséget látott. Ott volt Csikmegye intelligenciája Mikó Bálint főispán élén.

Ha pedig Csikszereda szép leányairól s asszonyairól kellene szólnom, úgy nehéz volna a választás, mert oly sok szép volt leány is asszony is, hogy bárkit meglephetett. A nagyterem szorultságig megtelt a legdiszesebb közönséggel.

A dalegyet-előadások után a műsor kitűnő megvalósítását s megállapítását is föltétlenül dicsérni kell. A műsor múltó kezdő száma volt Thern „Dalünnepe” cz. szép darabja. Utánna következett egy behízog nép-dalegyveg.

Ennek elhangzása után Lázár Ilona őnsa egy gyönyörű lantot (hossza selyem szaggal) nyújtott át a dalegyet kitűnő karagyanának dr. Vajda Emilnek.

Nagy hatást ért el a dalegyet „Olyan a te dalod” cz. versenydarabjával. A sok úrázra meg énekelte több népdalt a dalegyet. A „Kossuth-nóta”-ra pedig valóságos tapsvihart keltetett, Ernától a „Banditák borkát”-t is megismételték. A dalegyet kitűnően oldá meg feladatát, szépen, finom árnyalattal s praecisen énekelte ezuttal is.

A dalegyet-énekén kívül volt egy monolog, melyben Szabó Gyula egyt. tag jeleskedett.

Nagyszerű s méltó óráció tárgya volt a Vajda-Nagy-Kohn-Hoffmann féle quartett társaság. Megjelenésük alkalmával valóságos virág és csokorok fogadta a művészeket, kik a sok virágoktól alig tudtak elhelyezkedni. A kiténtésre a jeles quartett derekasan rászolgált s a közönség nem győzte a nagy élvezetet tapssal kelően viszonzni. Beethoven C. moll négyeséből a hatalmas allegro, a játési scherzo s behízog Menuetto; valamint Mozart gyönyörű Finales a allegro vivaceja pompásan sikerült. A Vajda-Nagy-Kohn-és Hoffmann urakból álló művészi quartett társaság a 1894. évi idő alatt bámulatosan összeszokott s összjátékuk a legtöbbszór a harmonium összefolyó hang-accordjához hasonló. A szép s lehelletszert pianók mellett hatalmas fortet tudnak kifejtetni, mint a hogyan az hallható volt a Schubert-féle világírű darab előadásánál, a leány és halálánál.

A vonós négyesen kívül dr. Vajda Emil karagya és hegedű-művész kedveskedett Ernát „Elegiájával.” A remek és értelmes előadás oly hatást tett, hogy megkellett volna azt a Hubay Jenő-féle Csárdia jelenetek motívumai egyikével.

A pompás magyar változatok grujtolog hatottak a közönségre s első föllépésével magával ragadta dr. Vajda a közönséget, mely a kitűnő művészt több ízben hívta a lámpák elé.

Ezután bankett volt. A teremben pedig a fiatságsz kilavágás kiviradgt tánczolt kitűnő kedvvel és pompás hangulatban. A dalegyet büszke lehet az újabb diadalára, mely-

lyel a testvér vármegye közönségét is meghódította. Mi pedig arról biztosítjuk, hogy bármikor jönnék szívesen látott vendégeink lesznek.

Csiki.

II.

Besztercze, decz. hó.

Mint biztos forrásból értesültünk, Téglás István Nagy-Küküllő-vármegye segédtanfelügyelőjét a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Torda-Aranyosmegye kir. tanfelügyelőjévé nevezte ki.

Téglás István kinevezését minden jóvaló tanító annyival nagyobb örömmel üdvözölheti, mert benne a tanítóság valódi mintaképe nyert kitüntetés. Mint elemi iskolai tanító Fogarásban, Brassóban, Petrosényben 1874—75. működve, 1879-ben N-Szebenbe neveztetett ki az áll. elemi és felsőbb népiskola igazgatójává.

Odaváló munkásságának maradandó emléke a szépen kifejlődött polgári iskolává alakult és kisdórával bővített iskolacsoport, az iskola diszes háza, mely Téglás István igazgató utánjárásának eredménye, s melynek berendezésénél, kiváló ügyességének és önfelelőző munkásságának fényes tanujelét adta, s főnöke Trauschaufels Emil kir. tanfelügyelő bizalmát annyira kinyerte, hogy az már 1881-ben tanfelügyelőiségre ajánlotta fel s aztán minden fontosabb ügyben vele támaszkodott.

A tanító-testülettel rendezett műkedvelői előadásokból teremtette ott az új iskola felavatási ünnepélyére a „Trefort-alap”-ot, mely annyi szegény gyermek segély forrásává lett.

Társadalmi közkedveltségének egyik eredménye a „Nagyszebeni általános tanítóegyesület” is, melyet hihetetlen nehéz viszonyok között szervezett.

E sok oldalu nehéz munkásság azonban annyira megrendítette, hogy 1885-ben hozzátartozói nyugalmasabb állomást eszköztek ki részére, polgári iskolai igazgatói járandóságával Köhalmomban, hol egészségét visszanyerve, már 1891-ben Nagy- és Kis-Küküllőmegyéknél segédtanfelügyelője lett. Ezen tisztségben az iskola-látogatások, közgazdasági tárgyalások nagyszéretű főnöke nagyváradi Horváth László kir. tanfelügyelő bizalmából ő vette át, s a két megye tanítóinak mindenben jóakaratú tanácsadója, utmutatója vala, s úgy főnökeknek, mint báró Apór Gábor főispánnak teljes bizalmát kiérdemelve, a hatóságokkal a legteljesebb egyetértésben működött.

A nemzetiiségi éles ellentétek dacára, előzékeny modorával, igazságszeretettel s szász papi udvaroknak szívesen látott vendégévé lett, s az oláh ajku tanítókkal és lelkesekkel is nem egy kényes kérdésben jutott meg egyezésre.

Az irodalomnak is sok szolgálatot tett. A hol csak megfordult, régészeti kutatásokat végzett, néprajzi díratmezeket rajzolt. Az ő sikerült rajzaival adta ki bátyja Téglás Gábor a „Fehér Körös-völgy barlangjait” épen a jelenlegi miniszter báró Eötvös Loránd szerkesztésében a m. tud. Akadémiánál megjelent Mathematikai és Természettud. közleményekben.

Az Archeologiai Értesítő, az Erdélyi cz. folyóiratokban, a Nemzet és Kolozsvárban, stb. számos régészeti és ismeretterjesztő cikket látott napvilágot.

E rövid ismertetésből is látható, hogy Téglás István a mi sorainkból emelkedett ki, s így ő vérünkben való vér, esontunkból való esont, ezért mint saját büszkeségünknek lelkes örömmel üdvözljük megérdemelt kitüntetését alkalmával.

Egy néptanító.

A közuti vasut újabb áldozata.

Kolozsvár, decz. 14.

Régóta kívántam becses lapjában felhívni az illetékes körök figyelmét azon veszedelmes állapotra, a mit a közuti vasut teremtett meg a külmagyar utczában az iskolákra s azok növendékeire nézve. Mint neveléssel foglalkozó embernek kötelességem ezt tenni egyfelől a szülők, — másfelől azon nemzedék érdekében, melynek nevelése az én gondjaimra bízott.

Mikor a közuti vasut utczáinkon eszevesztetten nyargalni kezdett, azon borzasztó gondolat hatása alatt, hogy legtöbb szerencsétlenség az iskolás gyerekeket érheti — mi tanítókat minden lehető módot és eszközt felhasználunk arra nézve, hogy az iskolás gyerekeket óvatosságra szoktassuk s távol tartssuk a vonatoktól, mint olyan rémdolgoktól, melyek minden pillanatban szerencsétlenséget idézhetnek elő. Jó darabig sikerült is azt elérnünk, de utóbbi időben, nem tudom, az igazgatóság kapzsisága, vagy mi miatt a személyzetet összevonták s a váltóórri teendőket az iskolás gyerekekkel végeztették, a miért viszont megengedték nekik a zingyen kocskázást. Számaltanszor történt meg, hogy a felügyelet alatt kibocsátott gyerekekhez odaszólt a vonatvezető v. kalauz v. Istén tudja melyik alkalmazott: „te fiu váltásd fel a váltót!” s ha a gyerek előbb vonakodott is, de később, midőn engem már nem látott s az ismételt felszólítást hallotta kibővítve avval „aztán felülhetsz ingyen” akkor már elfeledte tanítója szavait, mert kedvesebb neki, a kocskázás mindennél, aztán igazat adott „hogy hadd papoljon a tanító”. Ilyen körülmények között a gyerekek napról napra jobban megbátorkoztak a tanító által olyan veszedelmesnek mondott vasutalt (persze óvatosan, hogy a tanító ne tudjon róla) S pár hóval ezelőtt már nemcsak a váltónál, hanem a fékezésnél is készséggel segédkeztek.

Bekövetkeztek a vakációk s ekkor már egész sereg iskolás gyerek vice vasutas lett, sőt még sipkát is kapott egyik vagy másik.

Ezen előzmények okozták a tegnap d. u. bekövetkezett borzasztó szerencsétlenséget. Ugyanis a külmagyar utczá végén a Sigmund féle szeszgyár közelében, hova a közuti vasut 12 kocsi követ szállított ut javítás céljából, épen e kavics lerakásán dolgozott néhány munkás tegnap d. u. 3 óra felé, midőn közelben lakó három iskolás gyerek a már kitértített és jókora távolságra eltolt 8 kocsin mászkálva azok fekeit megeresztette, minek következtében azok visszafutottak a lejtős uton s az ott álló kocsiakat oly erővel lökték meg, hogy azok egyik napzámost, ki a sinekről a köveket távolított el, elgázolta s a mellét és két karát a törzsről levágta.

A szerencsétlent halva szállították el a hely színéről. A gondatlanul játszó 8—9 éves gyerekeket ma reggel szállította be a rendőrség.

Nem czélem a gyerekek hibáit takargatni, csupán azon körülményekre akartam a figyelmet felhívni, a mely e veszedelmes játékra vezet az iskolás gyerekeket.

Ez esetről kifolyólag remélem, hogy meg fogja a hatóság érteni a közuti vasut intézőivel, hogy kiskoru iskolás gyerekeket nem szabad a szülő és tanító tilalma ellenére

veszélyes munkára felhasználni, valamint azt is, hogy a veszteglő kocsi kerekéi elé akadályokat kell alkalmazni, hogy hasonló baj ne álljon elő.

Még fel kell említenem azt is, hogy iskolánk előtt naponta 8—10 olyan kocsi vesztegel, sőt sokszor 20 is, úgy, hogy a gyerekek előtt az ut teljesen el van zárva s a kocsi alatt bujkálva közelíthetik meg leg többször az iskolát. Mindeme bajok erőlyes orvoslását annyival inkább ajánljuk az illetékes hatóság figyelmébe, mivel egy esetleg bekövetkező szerencsétlenségért a felelősség ezek után őt terhelné.

Kolozsvárt 1894 decz. 14-én.

Váradi Albert.

r. k. igazgató-tanító.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, december 14.

— Karácsony vasárnap délután nem lesz munkaszünet. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter tekintetbe véve azt a körülményt, hogy karácsony este, valamint Sylvester estéje ez évben hétfőre esik, s így a karácsonyi ünnepekre, valamint újévre szokásos bevásárlásokok a fogyasztó közönség rendszerint az említett ünnepeket megelőző két napon belül szokta teljesíteni, ezenel f. évi december hó 5-én 98.071—1894. sz. a. kelt rendeletével megengedte, hogy a f. évi december 23-ra és 30-ára eső vasárnapokon az ipar- és kereskedelmi telepeken az ipari munka, illetőleg adás-vevés egész napon át végezhető legyen.

— Az E. M. K. E. álarozos-bál védnökéül eddigéig megnyerettek Szacsay Sándor, Wessellényi József báróné, Bölny József, gróf Kornis Viktor és gr. Teleky Károly. A bál célja, hogy az egyesület aegise alatt e kedélyes mulatságban egyesítse az „egész vidéki társadalmat is,” miként ezt az E. M. K. E. az első színházi báljával megkezdte. Ily célból a meghívók felére is szét lesznek küldve; az E. M. K. E. e bállal társadalmi eszmét akarván szolgálni az elnökön özv. Bánffy Zoltánné, Teleki Erzsébet grófnő törekvése az, hogy az álarozos menetben a fényűzés kerültesse és azt a jóízűs pótolja. A részletek megalapítása végett az elnök grófnő lakásán közelebből értekezlet lesz.

— Az Izabella-egylet tegnap délután 4 óráról 7 óráig Kolozsvármegye házának közgyűlési termében gyűlést tartott. A gyűlést összehívó elnök Beldi Ákos grófné a gyűlés elején Kuskó István titkárhoz intézett levelelben bejelentette a jelenlevőknek, hogy be-tetéség miatt nem vehet részt a gyűlésen. A jelenlevők sajnálatlalt vették tudomásul az okot, mely miatt a nemes grófnő jelenlétét a gyűlés vezetésére nélkülözni kénytelenek. A gyűlést a kiküldött férfi-bizottság elnöke br. Feilitsch vezette, ki üdvözölve a tagokat a jegyzőkönyv vezetésére, valamint a tárgyak előadására Kuskó Istvánt kéri fel. Jelen voltak a gyűlésen Hindy Árpádné, dr. Lázár Gyuláné, Virányi Istváné urók, Szabó Sámuel, Hindy Árpád, Deaky Albert, Hory Béla, Csizsár Gyula, Rohonczy Lajos, Polcz Rezső, Toezauer Ödön és mások. A gyűlés az előterjesztett alapszabály tervezetet ponton-kint megvitatta s annak a megállapodások szerinti végleges szövegére kiküldötte Hory Beldi, Moldován Gergelyt, Kuskó Istvánt.

sitása, mondá nevetve a férjének, olyasmi, mintha a házassági törvényeket alakítaná át. De volt egy nehézség a mi eleitől kezdve gondot adott.

— Mit csináljak Strange urral? — mondá kétségbe esve, midőn Aurának a meghívást elfogadó levelét megkapta. Egy pillanattal meg képzelt, hogy „egy napi szabadban töltött idő” — így keresztelte a tervezett mulatságot — vonz erővel bírhatson rája. Arra számítottam, hogy Aura elfogadja és ő visszautasítja a meghívásomat! De ők mind a ketten eljönnek; és Strange ur egy olyan lehetetlen teremtes!

— Ugy hát miért hívád meg őket? — kérde a férje a hirlapja felett. — Oh, mert Strangenéra szükségem van — ő oly szép és oly kellemes asszony! De mit csináljak a férjével? Melyik asszony volna hajlandó egy egész napot vele töltöni? — Talán a felesége, jegyezte meg sir Graves mosolyogva.

— Én azt gondolom, hogy ő volna az utolsó asszony a világon, a ki azt kívánná! Szegény jószág mennyire megundhatna már is! Ez az egy dolog az a mit Aurában nem szeretek! ő bizonyosan a vagyonáért ment ahhoz a borzasztó emberhez.

— Édesem, mi azt nem tudhatjuk; az ilyen eseteket soha sem kellene bíralat tárgyává tenni. Lehet, hogy a szegény gyermek kényszerülve volt rá.

— Szeretném tudni, hogy mi által? — Mi vihet egy fiatal leányt egy ilyen házasságba? — volt a türelmetlen válasz, a fényűzés szeretete vagy az ambíció?

— Talán az a természetes kívánság, hogy a világban előre haladjon, mondá a férje. De egyiknek az agyában sem fordult meg az a gondolat, hogy Aurát az éhség kényszerítette arra.

— Azt gondolom, hogy én leszek az áldozat és nekem kell őt társamnak venni,

Egy eseléd közvetítő intézet haladéktalan beállítására céljából hasonlóképp bizottságot küldött ki azzal a megbízással, hogy az magát a még szükséges tagokkal kiegészítse. A kiküldött tagok Deaky Albert, Hory Béla, Szabó Sámuel, Csizsár Gyula, Hindy Árpád, Boros György, Lázár Gyula, Magyar Géza és Polcz Rezső.

— A Kolozsvárt alakult Izabella-egyesület tagsági belépésre szóló felhívásokat fog kiadni a jövő hét folyamán. Tagul jelentkezhetni addig is írásban gr. Beldi Ákosné elnöknl s a biz. tagoknál. A jelentkező tagok névsorát közölni fogjuk.

— Cseléd közvetítő intézet. Addig is, mig az Izabella egyesület miniszterileg jóváhagyott alapszabályok keretében mozogva több irányu működését megkezdhetné, a kezdeményezők elhatározták, hogy tekintettel az újví cseléd változásokra, magán társasággá alakulva közvetítő intézetet alakítsanak, hogy a legselőbb szükségén segítve legyen. A megalakítás dolgában a decz. 7-én tartott gyűlés megbízásából Deaky Albert a kezdeményező lépéseket a hatóságnál már meg is tette. A Nemzeti-szálloda közelébe lakást is béreltek e célra. A tegnapi gyűlés tagokat küldött ki, kik az irodában a felügyeletet napbiztosként fogják teljesíteni. Az iroda teendőit Ferenczi K. látja el. A társaság már a jövő héten meg fogja nyitni irodáját, melyet a mint ez lendületbe jő, s az egyesület alapszabályait akciózóját megkezdheti, az Izabella egyesület szánnyai alá helyez.

— A Menza-bizottság a következők közlésére kért fel: A vidéki komiték alakíthatása végett felkértük az egyetemi polgárságot jelentkezőkre. — E vidéki bizottságnak szünidőre hazatérő tagjait gyűjtésre, hirlapi agitációra és a vidék tekintélyei támogatásának kikérésére, a hol csoportosan laknak, matineeik, hangversenyek rendezésére kéri fel az elnökség, a vidéki bizottságok Kolozsvárt maradó tagjait pedig levelezési és lokális információk adására. Ismételtlen is kérjük tehát a vidéki egyetemi hallgatókat, hogy az elnökség kérelmének megfelelően szíveskedjenek. Kolozsvárt, decz. 14. A menza-bizottság elnöksége.

— Meghívó. Tisztelettel meghívjuk az „Egyetemi kör” bölcse. és math.-term. tud. kari tagjait f. hó 16-án (vasárnap) d. u. 4 órakor tartandó gyűlésre alakuló és 1-5-ös rendes szakszabályi gyűlésre. Tárgy: 1. Elnök és titkár választás. 2. Vörösmartyról felolvas: Hamvas József. 3. Kemény Zsigmondról Walton Róbert. Kozma Endre I. alelnök, Pisztor Égon altitkár.

— Menza akadémika. A menza bizottság választmánya tegnap, csütörtökön tölést tartott, melyen már végleges megállapodások történtek a mozgalom megindítására nézve. A jövő héten a bizottság elnökek vezetésével öt tagu küldöttség fog Budapestre menni, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztertel államsegélyt, a kereskedelmi minisztertertel portómentességet eszközöljön ki. Elhatározták, hogy tanár urakat is felkérnek a küldöttséghez való csatlakozásra és hogy Hegedűs Sándor orsz. gyűlési képviselő közbenjárását is kikéri. A választmány ezután elhatározta, hogy a nagybizottság tiszteletbeli állására üldöttségileg fogja felkérni dr. Molztz Hugó rektor magnifikuszt a dékán és egyetemi tanár urakat, továbbá a társadalmi élet legkiválóbb szereplőit. Az ifjúságot havonkénti adakozásra szólítja fel. Elnöklő Krenner bejelenti, hogy a vidéki if-

mondá lady Hampstead sóhajtva, visszatérve a felesleges Strange ur tárgyaához. Senki sem tudna vele boldogulni.

A mire a férje elég durva volt jóízűten nevetni. Szerelmem, ez az első büntetésed, és merem jósolni, hogy nem lesz az utolsó! Akik a gondviselés intézkedéseibe mernek avatkozni, legyenek elkészülve rá, hogy merészségükért szenvedni fognak.

De sokkal jobban szeretete a feleségét és sokkal engedelkenyebb volt a szeszélyei iránt, mint hogy ez új mulatsága elibe korlatokat helyeztett volna.

De volt még a férjén kívül valaki, akit Lady Hampstead e tárgya vonatkozólag a bizalmával megtisztelt és ez a valaki Wynard Terence volt.

Wynard régi és igen kedvelt barátja volt; sajnálta őt bajban és szomorunak látni, tehát szórakoztatni és mulattatni kívánta. Minden intézkedését elmondta neki, és a párok megválasztásához a tanácsát kikérte. — Wynard, aki az Aurával való utolsó találkozására és azon felfedezés óta, amit annak a szeméből kiolvastott, nagyon rossz kedvű volt, most némi érdeklődéssel ment bele a lady Hampstead terveibe és midőn az volt neki mondva, hogy válasszon magának társat az egész napra, habozás nélkül Strangenét kérte magának.

— Szavamra mondom, hogy jól választott! — mondá lady Hampstead nevetve. Ő a legszebb asszony a társaságban! Jó, legyen úgy; örülök, hogy az én kedvenczem magának tetszik. És azt gondolom, hogy élvezni fogja a társaságot; ő egy kedves, szelíd, rokonszenves teremtes és nincs benne kacérés és semmiféle bolondság. De természetes, hogy magának, javíthatatlan aggregénynek az a fő célja, hogy eladó leánnyal ne párosítsam össze.

(Folyt. köv.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. December 14.

Aura.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította:

AMICA.

XXVIII.

(Folytatás.)

(55)

Ha nem láthatta Olivát egyedül, hogy valódi érzelmeit megtudja, és ha Olivá elhatározta magát, hogy az anyja akaratának alája veti magát, ugyan ki és miképen tudná őtet attól vizsztatároztatni?

Ámbár Aura sajnálta Dáviddal törekvéseinek az eredménytelenségét tudatni, de a lady Adela levele után nem tehetett mást, mint megírni és azt tanácsolni, hogy tegyen le arról a reményről, hogy Olivával valaha házasságra lépessen.

Eppen ekkor történt, hogy lady Hampstead, a ki mindig valami új dolgot tervelt és rendezett, meghívókat küldött szét a barátaihoz egy olyan mulatságra, mely egészen új jelleggel bírt.

Valaki a lady Hampstead rendelkezésére bocsátott a Temze partján egy lakatlan házat.

Egy eszményi ház volt az a folyó partján, hova a közönséges emberek nem mentek. Szeliden emelkedő magasiaton állott befásított dombokkal háttérben, smaragd zöld bárony pázsit vitt lejtősen a víz széléhez, virágos partarrek és kuszó rózsák vették körül mindenfelől

E pompás hely egy eszményi pikniknek a gondolatát fogantatta meg a lady Hampstead termékeny képzeletében. Az idő, az árnyas berkek, és hűvös folyó vizioira kedvezőknek mutatnak magukat, és a kimerült Londoniak unni kezdték a késői órákat és a csufolt báltermek gázzal terhelt levegőjét. Az évad szorakozásai szokott rutinjának az unalmában ez az ő mulatsága egy új változatot fog nyújtani.

Piknik természetű lesz és még sem egészen olyan a milyen a piknikek szoktak lenni. A lady Hampstead vendégeit egy külön vonat fogja Dearlockba vinni, — ez volt a neve az igazó háznak — egy jól megválasztott júliusi napon, — és ő maga egy csomó szakács, czukrász és pincérről már ott lesz, mindennel elkészülve várja őket.

A pázsiton levő szép terebélyes gesztenye fák alatt, melyeknek messze nyuló lombos ágai egyenlő menhelyet adnak a nap heve és a futó eső ellen, olyan kis asztalok, melyek mellett csak négyen foglalhattak helyet, korai villás reggeli várta őket; — miután a társaság szétoszolhatott. Elbolyonghattak az erdőkbe, vagy a gümölcsösben maradhatnak a szilvákat és ősi-barackzokkat pusztítani.

Lesznek kocsiak azoknak a számára, a kik a vidéket akarják látni, lesznek lacon-tenniszek azoknak, a kik testi mozgás után sóvárognak és függő ágyak a fák alatt azok számára, a kik a dolce far niente örömeit kedvelik. Volt egy kis hajó azoknak, a kik messzebb akartak menni és a kikötőben a csolnakok bárkák és gondolák egész raja állott készen az olyanok számára, a kik csolnakázni szerettek.

Lady Hampsteadnak csak egy kikötése volt — a miről azonban nem volt említés téve a meghívóban — hogy mindenki párosan — az ő által gondosan megválasztott társal töltse az idejét. Mindenik férfi hű és állhatatos társa kellett hogy maradjon az

egész nap hosszat annak, a kit ő választott a számára. E társulást csak akkor lehetett felbontani, midőn este a nyolcz órai ebédhez a házhöz vissza tértek. Ekkor mindenik férfinak szabadságában állott új választást tenni. És most saját maga választathott magának, vagy ha jobban tetszett, megmaradhatott a mellett, a ki egész nap a társa volt, míg egy nagyon késői vonat válogatás nélkül mindnyájukat együtt visszaszállította a fővárosba.

Ez egy kissé merész próba volt; de ez az eszme csiklandoztatta a lady Hampstead képzeletét. Az gondolta, hogy a sorssal tréfát űzve mulatni fogja magát. Ismert szeretőket, kik össze veszttek, voltak viszonyok, melyek a félreértés miatt felbomlottak és csak alkalomra volt szükségük, hogy kibéküljenek és ő azt képzelte, hogy ezen elmés terve által a Gondviselés szerepét fogja betölteni.

A programját ügyesen csinálta és napok teltek bele, míg azzal elkészült. Mindenkik meghívott vendég rendkívüli gondallal megválasztva. Nygyvenre tette a számukat, tehát husz párt kellett össze választani. Ugy volt intézve, hogy a mint a világreggeltől felállanak, mindenik férfinak egy névjegyet ad át annak a nevével feljegyezve, a kit a nap hátra levő részén mulattatniia kellett. Annyi bizonyos, hogy egy ilyen tervnek a kivitele nagyon sok okosságot és tapintatosságot kívánt.

Természetes, hogy ezt a tervet a férjén kívül senkivel sem közölte, de azzal a helyzett humorra felett gyakran és jóízűen nevetett. Azonban, a férje figyelméztette, hogy tüzzel fog játszani és valószínű, hogy a művelet alatt a saját ujjait meg fogja égetni; — de lady Hampsteadnak rendkívüli hite és bizalma volt önmagában s a férje félig tréfás ellenvetéseire nem ügyelt. A vendégeinek ez az általaváló elpáro-

...a vidéki komiték megalakíthatása vé-
lentkezésre szólítja fel, s már többen
elhatározták. Elhatározták, hogy a
gyűjtés legközelebb megkezdessék és
határozták, hogy az 50 frt és annál na-
gyobb összegű adományozói menza alapítók
sok. A segélyező egyesületek, az iskolák
egyletei, a városok, törvényhatóságok,
későbbi egyetemen állandó segélyadásra ké-
rik fel. Az eddigi hírlapi cikkek és is-
mések örvendetes tudomásul vétettek és
a sajtó támogatásának kikérése elha-
tározott. Az elnök azután a bizottság min-
yres tagjának tevékenységét, működés-
térre, az értekezletet bezárta.

— **Kettős gyilkosság.** Az év ele-
gighy Károly geryő-monostori föld-
ost és gazdasszonyát kegyetlen módon
gyilkolták s azután a halottakra rágyuj-
ták a házat. A gyilkosok csakhamar kére-
tek. Mindannyi rovvtt-multu oláh paraszt.
Mindős Fodor Onucz volt, akinek segitet-
gyerle Vonocz, Márkus Simon és Hur-
alrahám. A kolozsvári törvényszék Fo-
kától-halálra, Gyerlét életfogytig tartó,
ment és Hurbujt tizenötévi fegyházra
s. Ezt az ítéletet a királyi Tábla mo-
gatta. Szerdán foglalkozott a kettős gyil-
ggal a Kuria, ahol azonban Veszprény
s elodó indítvány ára nem hoztak ezut-
léletet. Erdélyre nézve ugyanis az az el-
kötélő, hogy a halálos ítéletek ho-
ál arra is nyilatkozni kell a bíróság-
éredemes-e halálra ítélt megkegyelmezésre
sem. A tábla elmulasztotta nyilatkozni
a kérdésben s így a Kuria az iratokat
ek pótlása végett visszaküldi a Táblához.

— **Szakülés.** Tegnap a közmunkabizott-
s városzház ülés ténében gyűlést tartott,
en folyó ügyeket intézték el.

— **Bucsuirat Winkler Jánoshoz.** A na-
han, midőn arról adtunk hírt, hogy a
gyégibb kolozsvári pénzintézet helyébe
pénzüntézet közelebből megalakul, ugyan-
or azt is megirtuk, hogy ezen nagysz-
a pénzintézet vezérigazgatójának, Win-
er János urat, az osztrák-magyar bank
esvári fiókjának főnökét nyerték meg.
Winkler ur nem ismeretlen a kolozsvári kü-
ség előtt, mert két és fél évig ő volt fő-
e az osztrák-magyar bank kolozsvári fiók-
nak s e rövid idő alatt is mindazoknak
retetét és becsülését megnyerte, a kiknek
almuk volt ez alapos tudásu, kitünő mo-
ra és minden tekintetben derék férfiaval
ntekezhetni. Ez évi szeptember hó végén
zott el Kolozsvárról s foglalta el főnöki
át a temesvári bank fióknál, a hol össze-
sak három hétig vezethette a bankfiók
yát, mert illetékes körök onnan csakham-
ar ideszóltatták, hogy a létesülendő új
pénzüntézetet szervezze, alig három heti
ködése alatt mily gyorsan megkedveltette
gát a temesvári bankfiók tisztviselői köré-
s, azt érdekesen jellemzi az a meglehangu
suirat, melyet a vezetése alá helyezett
bankfiók tisztviselői szeretett, volt főnökük-
ma küldöttek meg. A szeretet és ragasz-
s meg érzésétől áthatott bucsuirat így
t:

„Mélyen tisztelt főnök urunk!
Főnökhelyettes urunk, mint az Önhöz
zett leveleiből láthatjuk, csak a saját na-
ven bucsuzik el Öntől, csak az ő egyéni
almának ad kifejezést főnök urunk eltá-
ása felett. Mi ifjabbak sem mulaszthatjuk
hogy néhány sorban ki ne fejezzük leg-
gjobb sajnálatunkat oly rövid idő után
ő eltávoztán. Hasonlíthatnánk eltávozza-
tt érzett veszteségünket azon fájdalomhoz,
ely a fin szívet eltölti, ha elhagyja ottho-
n, szülőit, hogy hivatását kövesse. Az a
hányp nap, melyben szerencsések voltunk
ök urral együtt működhetni, felejthetetlen
en előttünk mindenkor; eltávoztá mindazt
sép reményt, melyet temesvári szolgálá-
khoz fűztünk, mint a szellő a falevelet
tja. Hosszu ideig vigasztalt árvaságunk-
m az a remény, hogy talán még sem vég-
s eltávozásra. Nem volt nap, melyen ne
meggyűztünk volna a mi szeretett jó főnökün-
k, ki alig hogy megmutatta, milyen a kel-
nes bankszolgálat, már is elhagyott ben-
ket. Reményünk napról-napra csökkent,
g megkaptuk a szomorú hírt, hogy az, a
főnöke volt szívünknek is, kinek minden
ara, tette a jóakaratot, a szelidséget hir-
te minden alantasáig szemben, — nem
nkünk többé. Helyettes urunkhoz irt le-
ében arra kér bennünket, hogy tartsuk
g emlékezetünkben. Midőn erről legmele-
ben biztosítjuk, mi kérjük meg Önt, hogy
felejtse el azt a hivatalnoki kart, mely
őn eltávozásában legszebb reményeinek
ra eltávoztát, s mely hivatalnoki kar hű,
adó munkássággal igyekezett volna meg-
alni a vele szemben tanusított jóindula-
t. Midőn még kérjük, hogy becses család-
k hódolatjelvis tiszteletünket kifejezni szí-
sádják, kívánunk új pályáján előmeneteli,
lódja körében zavartalan boldogságot és
sáradunk Temesvározt, 1894. december hó
én. Hű tisztelői: Reich, Runschil, Hof-
ner, Gerger, Weisz, Panos, Hofstättner.

— **A kolozsvári dalkör** f. hó 16-án,
sármán délelőtt 12 órákor az egylet próba-
mében (Lyczeum) rendkívüli közgyűlést
t. Tárgy: Egyleti titkár és jegyző válasza.
A Felkérőnek mindazok, kik az egylet
tá érdeklődéssel viseltetnek a közgyűlésre

megjelenni szíveskedjenek. A „Kolozsvári Dal-
kör“ választmányá nevében. Kolozsvárt, 1894.
december 14. Csiky.

— **A kolozsvári zene-conservatorium**
Az 1894. évi december hó 26-án (vasárnap)
a városi vígadó nagytermében tartandó házi
hangverseny műsora: 1. Beethoven, Nagy
hetyes. Adagio, Allegro con brio, Adagio can-
bile, Menuetto, Tema con variazioni, scherzo,
Andante con moto alla Marzia, Presto. Far-
kas János (hegedű), Ilkovičs Samu (viola),
Szerencsi Ede (gordonka), dr. Gámán József
(nagy-bőgő), Clarinet, Vadászkyrt és Fagót.
2. Goldmark. Sulamith jelenete a „Szába ki-
rálynő, operából, Soprán szolő női kar és
zenekarra. Éneklő: Urbanetz Emilia. 3. Beli-
czay Gy. Szerenáde vonós zenekarra. Mode-
rato ma non troppo, Allegro vivace. Adagio
cantabile, Allegro con fuoco. Kezdeté délelőtt
11 órákor.

— **Kossuth Ferencz Dunapa-
tajan.** Gróf Bethlen Gergely országgyű-
lési képviselő vezetése alatt még a múlt hó-
napban küldöttség járt Kossuth Ferencznel,
arra kérve őt, vegyen részt Kossuth Lajos
melékszóabárnak Dunapatajon történendő le-
leplezésén. Kossuth, akit újabban még két
más két küldöttség is fölkeresett ezzel a ké-
réssel, megígérte hogy megjelenik az ünne-
pen, a mely e hónap 16-án lesz.

— **Heted-hét országgra szelő
zsidó lakadalom.** A nagyváradi ortho-
hikközsg főbbirájának, Fuchs Mórnak leá-
nyát, Gizellát, tegnap vezette mennyezet alá
a nagyváradi kolozsvári-utczai orth. templom-
ban Klein Jenő rabbijelölt, Klein Eliás hal-
mii főrabbi fia. Az esküvői szertartás délu-
tán ment vége s körülbelől 4000 ember
jelent meg azon. Este az örömapa
Fuchs Mór kolozsvári-utczai lakásán nagy
nászlakoma volt s mivel a nászszakomán meg-
jelent mintegy 1500 főre tehető nászközön-
ség és az örömapa szobái nem lettek volna
képesek befogadni, külön e ezéla óriás sa-
tort állítottak fel az udvar közepén s azt 12
kis kályhával fűtötték. A lakomán jelen volt
az örömapán kívül még 11 főrabbi, ugymint
a deési, nagy-szölősi, halmii, berettyó-ujfalui
nászódi, belényesi, tasnádi, sámsóni, derecskei,
mező-telegdi, nagybajomi. Ezenkívül a Katona-
város egész intelligenciája s a megyebeli
elkelő orth. zsidóság. Érdekesnek találuk
felemlíteni, hogy a menyasszony, ki ezekre
menő nászajándékot kapott, a régi arak ne-
héz selyem toalettjében volt. Tegnap délben
a hitközség szegényeit gazdag ebéd várta a
főrabbi sátrában. A lakoma a régi vallásélet
érdekes momentumának megújulása lesz. A
koldusokat ugyanis maga a főpap fogja rabbi-
nusvendégei segédkezésével kiszolgálni.

— **Magyarország karácsonyfája Bécs-
nek.** Miután egy felmerült incidens követ-
keztében még gondolni is csak kellő meg-
gondolás után lehet azt, hogy mégis h... idő-
szertinek tartjuk felemlíteni, hogy Magyar-
ország több millió értéket képviselő kará-
csonfával áldoz Bécsnek. Ne méltóztassanak
ez alatt valami közös-ügyes adózást gya-
nítani, mert ez a rengeteg értéket képviselő
karácsonfa Magyarország intelligensebb kö-
zönségének önkéntes adakozásából származik.
Bécs reklamiroz, kér, ajánl s mi olyan ka-
vallérok vagyunk, hogy utolsó fillértünket is,
a mit a karácsonfára szükséges kellékekre
szántunk, Bécsnek adjuk oda. S míg Bécs
ily módon milliókkal gazdagítjuk, mindenféle
értéknélküli lim-lomok ellenében, az alatt a
hazai gyermekjárték tan-műhelyek kénytele-
nek felhagyni az üzlettel, mert nekünk nem
kell az, a mi olosóbban beszerezhető, a mi-
nek az ára a mi népünk egy kis társaságá-
nak adna kenyeret. Nekünk az kell, a mit a
német csinál, nekünk Bécsot kell gazdagítani.
Pedig azok a csecse-becsék, a mik a kará-
csonfára Bécsből kerülnek, nem anygal-
fiák. Azok ördögfiák. Az ördög hozza e
csecse-becséket ide azért, hogy azok milliókra
menő árával egy részről a vidéki gyermek-
játék műhelyek megbukjanak, másrésztől, hogy
országunk a kiküldött pénzzel szegényebbé
tétessék, harmadszor pedig, hogy szegény embe-
rek, gyerekek, kiknek a gyerekjátékok készítése
kenyér-kérdés, kenyerüktől megfosztassanak.
Csodálatos, hogy a kormány, a mely évenként
anyanyit áldoz gyermekjáték tanműhelyekre s a
kereskedelmi és iparkamarák, a melyeknek
feladata volna a kivándorló tőkét megmen-
teni, sem a fogyasztók sem a termelők és
kereskedők figyelmét fel nem hívják erre,
Semmittevő közönyösséggel nézik évről-évre
millióink kivándorlását. Ez ember, ha nem
tudná, hogy nincs úgy, szinte azt hihetné,
hogy e közönyösségükért % -ot kapnak a mi
millióinkon gazdagodó nemettől ez intéző
férfiak. A közönség figyelmét felhívjuk, hogy
a mennyiben teheti, a karácsonfákra ne ho-
zasson ördögfiát, hanem vásároljon nálunk
készített, anygialfiat.

— **Ökmányok az aradi vértá-
nuk kivégzéséről.** A szabadságharczi
muzeum rendkívül érdekes ökmányokkal gaz-
dagodott. Gróf Kreith ugyanis megszerelte
azokat a bizonyítványokat, melyeket Bott
Ferencz, a vértanú hőhéra kapott a kivég-
zés után. Az egyik bizonyítvány magyarra
fordítva a következőkép hangzik:
„Bizonyítvány, melyvel igazoljuk, hogy
Bott Ferencz hőhéra, a felség ellen elköve-
tt összeesküvés miatt halálraítélt Pölten-
berg Ernő Aradon 1849. október 16-án
felakasztotta s e műveletében a meghívánt
ügyeségnek és jártasságnak tanujelét adta.

Jelen ökmány hitelességét saját kézirá-
sunkkal megerősítjük.

Arad, 1849. október 6-án.
Tihy Agoston, őrnagy a cs. kir. 25.
galogezredben.

A cs. kir. külön katonai
vizsgálóbizottságtól
Schuk, hadbíró, s.-százados.

(Az aradi vár-
parancsnokság
pecsétje.)

Ezenkívül a többi vértanú kivégzetté-
séről is kapott a hőhéra hasonló bizonyítvá-
nyokat, a melyek az ereklye-muzeumban a
jövő hét elejétől kezdve megtekinthetők.

— **Wesselényi szobra.** Szilágy-me-
gye még az év elején elhatározta, hogy nagy
fiának, Wesselényi Miklós bárónak a millennium
alkalmából szobrot emel Zilahon. A szobor-
bizottság elnöke Szikszay Lajos aliapán őt
szoborművészt szólított fel arra, hogy a pályá-
zatban, mely most december 15-én jár le
részét vegyen. Az első szobrász, az aki beküldte
pályaművét Hólló Barnabás, az akademia
Szécsenyi-emléktábla készítője. Hólló Barnabás
előtanulmányok után Wesselényit álló alak-
ban mintázta meg, a mint éppen elragadóval
szónokol. Mentéje karjára van vetve s az
egész alak megkapó és érdekes. Hólló két
mintázatban mutatja be Wesselényit. A bi-
ráló bizottság már a legközelebb dönt ni-
fog a pályázatsorsra, fölött, mert a szobor-
bizottság határozata értelmében a művészeknek
a szobrot 1896 közepéig föl kell állnia Zi-
lah város főterén.

— **A franciaia képviselőház
elnöke meghalt.** Egy párisi táviratunk
jelenti, hogy Burdeau, képviselőház elnöke szer-
dán reggel nyolcz órákor meghalt. Hir sze-
riut a kormány törvényjavaslatot fog nyerni
az iránt, hogy Burdeau családja, minthogy
az elhunyt vagyont nem hagyott hátra, tiz-
ezer frank évi nyugdíjat kapjon. — Burdeau
képviseelőházi elnök elhunytá következtében
az összehívott parlamenti bizottságok nem
tartottak ülést. A képviselőház ülésrésztvéte
jeléül azonnal bezárta és valószínűleg a teme-
tés utánig, hétfőig nem tart ülést. A köztár-
saság elnökéül vadászat volt kitűzve, de az
elnök azt elhalasztotta. E héten a miniszteri
ebédeket sem tartják meg. A köztársasági
lapok magasztalóanszól nak az elhunytól, aki
mint szegény munkásszülők gyermeke, a ma-
ga erejéből küzdötte föl magát.

A feltékeny fiskális.

(Megtörtént.)

A fiskális ur kétségkívül számos erény-
nyel dicsekszik. A többek között csak egy
bört nyuz le a klienseiről és nem kettőt; a
bélyegeket nem háromszorosan számítja csak
duplán és az igazságnak soha sem csavarja
ki a nyakát, a mikor nem lehet.

Számos perein kívül van egy csinos fe-
lesége is, a kire épen olyan feltékeny, mint
aszemben lakó prokátorra. Kétséget sem szen-
ved, hogy e feltékenység különböző okokból
történik.

A szomszéd prokátortól félti a cliense-
ket, az asszonyt pedig félti az udvarlóktól.
Ilyen vegyes feltékenységi érzelmek között
kellett volna tegnap sürgős commissióba
utazni. És a mikor legjavában készülődnek
az utra, nagyhirtelen betoppnan hozzá X. ur
(névét el kell hallgatnunk, mivel igaz törté-
netről szól az ének) egy igen szögletes és
igen félénk fiatal ember, a ki innen s túl
már nyakára veheti a házias élet jármát, de
a mely ténykedéshez mindig mások közben-
járását veszi igénybe s ezuttal pedig épen a
fiskálisné szemelte ki közvetítőnek.

Az ilyen apró cseprő szerelmi historiá-
kon élődik ugyan a napi pletyka, de a pa-
ragrafusok tömkelegében uszó fiskálisok nem
sokat tudnak róla. Fiskálisunknak hasonlóké-
pen fogalma sem volt arról, hogy a félénk
fiatal ember miért kopogtatott hozzá. Azt
azonban jól látta, hogy X. ur egy? jellé vál-
tozott, mire a fiskálisné asszony biztatólag
intett.

— Ahá, sziszegte az utra készen álló
fiskális, — kutyá van a kerbe. Aztán lát-
szólag nyugodtan vett bucsut nejtől, a ki
kijelentette, hogy X. urral valami közölni va-
lója van, s azért kéri, hogy pár percig ma-
radjon nála. E kijelentés azért volt szükséges,
mivel X. ur is már a kalapja után nyult.

A fiskális lehaladva a lépcsőn, egy
hirtelen való kanyarlattal visszetért az el-
lenkező oldalán, és észrevétlenül besurrant a
külön bejárata irodába, a honnan tetszése
szerint mehetett hallgatózni a hálószoza, eset-
leg a szalon- vagy az ebédlő ajtajához.

Mikor gondosan bezárta maga után az
ajtót, fogcsikorgatva sziszegte:

— Ej, ej sunyi macska, hát te ide jársz
egerészni?

E pillanatban lépteket hallott. A fele-
sege és X. ur közelédtek az iroda felé.

Annál jobb, susogta a fiskális és lebujt
terjedelmes íróasztala mögé, melynek hátte-
rében szokta rejtgetni kitünő szűzdohányát.

Ezalatt X. ur és az asszony beléptek.
A fiskális ur visszafojtott lélegzettel figyelt.

— Ah édes, édes asszonyom, kezdé X.
ur, tehát szabad remélnem!

— Mindenesetre kedves barátom. Biz-
tosítom felőle, hogy őn ezélt ér.

— Tehát szeret? —
— Forrón, odaadással.

Nyomorult asszony, gazember, sziszegte
a fiskális ur, és önkénytelenül a dohányos
szelencze fölé nyújtotta kíváncsi fejét, hogy
ne csak halljon, hanem lásson is.

X. ur folytatta:
— Engedje ezért megcsókolnom drága
kezzeit.

— Jól van, jól van kedves barátom.
Őn engem is boldoggá tesz, ha drága Mar-
git barátom kezét még ma megkéri. Elin-
téztem mindent. Őn is szereti őt, ő is sze-
reti őnt. Hát legyenek boldogok, Most pedig
egy-kettő, dologra. Isten önnel!

X. ur sebbel-lobbál sietni akart az ő
drága Margitjához, de most váratlan jelenet
következett.

A szűz-dohány hatalmasan megcsiklan-
dozta a fiskális ur orr czimpáit, ki bárhogy
akarta vissza fojtani nem lehetett és egy
hatalmas téhszentéssel explodált, még pedig
olyan vehementer, hogy a szoba közepére
gurolt.

— X. ur rémülve szaladt el, de a fiská-
lisné asszony, leuajtó guanyal mondá fér-
jének:

— Kedves egészségre!
A fiskális urat ezóta olyan szörnyű
megbánás fogta el, hogy minden perét el-
veszti.

A fiskálisné asszony pedig oktalan fél-
tékenységét nem akarja megbocsátani.
Sic transit gloria mundi.

Tüske Pál.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti táviratai.)

Országgyűlés.

Bndapest, decz. 14.

A képviselőházban br. Bánffy Dezső ma
terjesztette be azon kérvényt a Leopold-ügy-
ben, mely a katonai becsületbirotág által a
nemzeti gyász ellen elkövetett sérelem orvos-
lását sürgeti.

Egy Leopold nevű közhadseregbeli
tartalékos tisztet ugyanis azért fosztott meg
a katonai bíróság tiszti rangjától, mert czi-
vilben részt vett a Kossuth Lajos temetésén.
Ezután Hegedűs Sándor referálta az
erdélyi dézsmaváltságot.

Azután folytatták a földmívelésügyi
tárcza költségvetésének tárgyalását, melyben
felszólalt Vay Imre, a ki egy teljes órán át
tartó beszédében az ellenzék folytonos de-
rűltsege, illetőleg helyeslése mellett sorra le-
plezte a kormány intézkedésének hátrá-
nyait.

A kormány intézkedéseinek védelmére
Miklós Ödön államtitkár és Festetich Andor
földmívelésügyi miniszter beszéltek, kik kü-
lönösen a műszaki osztályt védelmezték.

A szabadelvű párt ün- neplése.

Budapest, decz. 14.

A budesti egyetemi polgárok teg-
nap este fáklýs menetel rendeztek
azon alkalmából, hogy a király elé
terjesztet három egyházpolitikai javas-
lat szentesítve leérkezett.

Az egyetemi ifjak nagy zajongás-
sal vonultak a szabadelvű klub elé, a
hol Podmaniczky Frigyes báró, a sza-
badelvű párt elnöke beszélt hozzájuk,

A miniszterek azonban nem mu-
tatkoztak.

Eötvös Károly és pártja.

Budapest, decz. 14.

A függetlenségi és 48-as pártnak
Eötvös Károly vezetése alatt működő
frakciója tegnap értekezletet tartott,
melyen az Eötvös frakció kijelentette,
hogy nem lép be az anyapártba.

Hieronimi és Neukom.

Budapest, decz. 14.

Hieronimi Károly belügyminiszter uta-
sitotta Torontálmegye alispánját, hogy Neu-
kom Ferenczel, ki a napokban ottan hypno-
tizáló mutatóványokat végzett, mint kuruzsló-
val bánjanak el.

A püspöki konferenzia.

Budapest, decz. 14.

Teljesen hiteles forrásból értesül a Ma-
gyar értesítő, hogy a múlt héten Bécsben

megtartott püspöki konferenzia két politi-
tikai ügygyel foglalkozott. Egyik az osztrák
kormány által tervezett választási reform
kérdése, a másik a magyar egyházpolitikai
törvények kihatása Ausztria confessionalis vi-
szonyaira.

Sztambulov vád alá he- lyezése.

Szófia, decz. 14.

A bulgár parlament, a szobranje elfo-
gadta Sztambulov volt miniszterelnöknek vád
alá helyezését.

Felségsértési per.

Budapest, decz. 14.

Belgrádból jelentik: hogy a Csebinác-
pörben ma kiballgatták a másodrendű vád-
lottat: Gyakovits kerületi titkárt.

Ez Csebinácot egyenesen Milán bé-
renczének mondá.

Mikor megy Wekerle?

Budapest, decz. 14.

A Wekerle-kabinet új-év előtt
benyújtja lemondását, ezért lebonyo-
litja a függő ügyeket, megválasztatja
az új koronaórt.

Sem Wekerle, sem Szilágyi, sem
Hieronimi az új kabinet tagja nem lesz.
Fehérvári is kegyvesztett lett, mert
juniusban ő vezette félre a koronát.

Egész biztos ma, (bár a Tiszák
ellenle dolgoznak) hogy Bánffy Dezső
lesz az új miniszterium elnöke.

Éhínség.

Bukarest, decz. 14.

Bukarestből jelentik: Az ország egyes
kerületeiben roppant éhínség állt be, ugy,
hogy a kamara elé több törvényjavaslatot fog
e részben terjeszteni a kormány. A parasztok
közti ingyenes vetőmagvakat fognak kiesz-
tatni.

A német császár.

Budapest, decz. 12.

Berlinből jelentik, hogy a császár se
nem tudta, se beleegyezését nem adta ahoz,
hogy az ügyesség a szocialista képviselők
ellen a felségsértési vádat megindítsa. A
császár sokkal magasztosabbnak tartja sze-
melyét, semhogy a birodalmi gyűlésben elő-
fordult kinos incidensért elégtételt kívánja

Szerbiából.

Budapest, decz. 14.

Belgrádból jelentik: A haladó-párt kö-
rében határozottan állítják, hogy a király már
a legközelebbi napokban Garasanint fogja a
kabinet megalakításával megbízni.

NEMZETI SZINHAZ.

Kolozsvárt, 1894. szombat, decz. 15-én.

E. Kovács Gyula mint vendég:

JULIUS CAESAR.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.

A 4¹/₂ 0-os

Magyar italmérési jog (re- gale) kártalanítási

kötvények

1895. évi január hó 1-én esedékes

szelvényei mai naptól kezdve
minden jutalék — vagy kamat-levonás nélkül

be v á l t a t n a k.

A jótékony ezúlu állam sorsjáték e hó
20-án tartandó húzásához sorsjegyek kapha-
tók a

**Magyar Leszámitoló és Pénz-
váltóbank erdélyrészi fiókosz-
tályánál,**

Belközép utca 8. sz.

3—3

Odol fogpor
a legjobb és legújabb szer a fogak tisztítására és azoknak
A doboz ára 40 kr. fen tartására. Mindenütt kapható!

6—12

H I R D E T É S E K.

Sz. 7052—1894.
tükvi.

1008. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Dr. Gergely Albert kolozsvári ügyvéd által képviselt Lőrincz János kolozsvári lakos végrehajtónak Pap Sarolta hagyatéka (képvisele Dr. Bruckner Antal kolozsvári ügyvéd által) végrehajtást szenvedő ellen 88 frt. 50 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék (a Kolozsvár városi kir. járásbíró) területén levő, Kolozsvár városban és határában fekvő és a nevezett végrehajtást szenvedő fél tulajdonát képező kolozsvári 1691. számú tjkvben A + 1. sz. 2008. hrsz. egész ingatlanra az árverést 600 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1895. évi január hó 9-ik napján délelőtt ezen kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan 600 frt. becsárának 10 százalékát bánatpénz gyanánt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Kolozsvárt, 1894. évi szeptember hó 14-én.

REINBOLD ARTHUR,
kir. törvényszéki bíró.

**Élénk, szorgalmas és jó előéletű egyének
jó javadalmazás mellett**

üzletszerzőkül

főlvétetnek a József főherceg védnöksége alatt álló

Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére,

valamint a Gizella főhercegnő védnöksége alatt álló

„GIZELLA-EGYLET“

erdélyi vezérképviseleténél,
Kolozsvárt, Hid-utca, Régeni-ház, a posta-palotával szemben.
988. (4—5)

Tüzifa eladás.

Tökéletesen száraz

hántott tölgyfa,

kocsinként 10,000 klgr. berakva 40 frt.

Fuvardíj Kolozsvárig kocsinként 14 frt.

Megrendelhető:

Nik Ferencznél Deésen,

valamint

Reményik L. és fiai uraknál Kolozsvárt.
976. (4—10)

Jó száraz usztatlan

TÖLGY TŰZIFA,

Kolozsvárig szállítva

vaggonként m. mázsája 48 frt. Bükkfa 52 frt.

Nemkülönbön tölgyfa-pallók, Skárt talpfák,
küllők, építkezésekhez való faragott fenyőfák, zsen-
delyek, stukaturfák, szőlő csapkarók szintén
a legolcsóbban beszerezhetők:

Kiss Károly-nál,

B.-Hunyadon.
35. (4—14)

TŰZIFA ELADÁS.

A Szamosvölgyi vasút **Aranymező**

állomásáról

Bükkfa kocsinként 10,000 klgr. berakva 34 frt.

Szép fiatal Tölgyfa „ „ 29 „

Megrendelhető:

WOLFNER S. budapesti fakereskedő cég

képviselőjénél:

KOHN MIKSÁ-nál

DEÉS.

Fuvardíj Kolozsvárig kocsinként f. 21-50, lerakva f. 22-50

„ Apahidáig „ f. 19-50. 760. (22—26)

Árverési hirdetés.

**Az Első magyar eng. árverési csarnokban
Karácsonyi és Újévi ajándéku**

alkalmas tárgyak

f. hó 14-től kezdve fognak elárvereztetni.

T Á R G Y A K :

1. B.-hunyadi játékszer-gyárból nagy mennyiségben lévő gyermek játékszerek rendkívüli olcsó árban. Kereskedőknek fele áron alól is.
2. Japáni diszmu-tárgyak, szekrények, chatulok, zeneművek, harmonikák és albumok.
3. Nagy választékban férfi ruha-szövetek, férfi kalapok, gal-lérok és női kendők.
4. Arany- és ezüst órák, lánczok, gyűrűk, melltűk stb.
5. Két hegedű, egy kis cimbalom.
6. Butorok és bőröndök.

Kolozsvárt, 1894. december 12.

1009. (1—2)

Első magyar enged. árverési csarnok.

50 év óta sikerrel használtatik!

Szeplőket s májfoltokat, vala-
mint az összes Bőrtisztítatlansá-
gokat eltávolít biztosan az

Eszéki Spitzer-kenőcs

és az

Eszéki Salvator szappan.

Valódi minőségben csak a

DIENES C. J.-féle gyógyszerárban

ESZÉKEN, felsőváros.

Egy tégely valódi Spitzer-kenőcs 35 kr. — Egy üveg valódi Spitzer-
mosdóvíz 40 kr. — Egy darab valódi Salvator-szappan 50 kr. — Egy
doboz valódi lyoni rispor 3 színben 50 kr. és 1 frt.

Figyelmeztetés! Csak akkor valódi, ha fenti törvé-
nyileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kéri a t. közönség
csak DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.
966. [4—5]

A SZÉKELYFÖLDI ÁSVÁNYVIZEK PÁRATLANJAI!

„RÉPÁTI“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuvíz,
mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött
szén-sav tartalma és kellemes íze folytán, ritkítja páráját a kontinensen.

Első rangú gyógyital

emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbajokban, gyula-
dásos hólyag- és közhvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvencz ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgő borvíz!

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemesebb és legha-
tásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyító szert, úgy is mint pá-
ratlan élvezeti italt a „répáti“ ásványvizet minden céltudatos el-
fogulatlan ivónak rendes használatára lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható **Kolozsvárt főraktáron:**

Segesváry és Társai uraknál,

az ásványvíz-kereskedésekben és minden jele-
sebb vendéglőben.

Tisztelettel a gyógyforrás kezelője:

667. (4 —)

GYÖRGY JÓZSEF,

[Háromszékmegye.] Bodokon. [Háromszékmegye.]

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy
Kolozsvárt, hid-utca 17. sz. a.
egy kizárólagosan e célra épített, a mai kor igényeinek
megfelelő

**Lényelemmel berendezett
fényképészeti műtermet**

nyitottunk.

A n. é. közönség kegyes pártfogását kérve

Kiváló tisztelettel:

FERENCZ és TÁRSA.

961. (6—6)

Az általánosan elismert és közkedvelt

Ássám Indiai Thea

1894-ik évi friss termés megérkezett.

1 negyed kilós csomag ára 2 frt 50 kr.
1 nyolczad „ „ 1 frt 25 kr.
1 tizenhatod „ „ — frt 65 kr.

Kapható:

KERESZTESY PÁL és FIA

nagy papirkereskedésében, 979. (4—6)

Kolozsvárt, főter 10. szám.

Ajánljuk angol módszer szerint kicserzett szinbőrből készült

GÉPHAJTÓ SZIJAINKAT,

melyek oly kiváló módon készültek, hogy mi azokkal min-
denütt, a hová csak szállítottunk, a legnagyobb elismerést
arattuk azok minősége és tartóssága által.

Készítünk legjobban zsiradékolt timsó cserzett

VARRÓ- és KÖTŐSZIJAKAT,

szállítunk

SZIJ-CROUPONOKAT,

és elvállaljuk mindennemű géphajtó szijak javításait.

Tisztelettel:

GMEINER és SCHERG,

bőr és géphajtószij gyár BRASSÓBAN.

729. (15—3)

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

VÉGELADÁS.

KOVÁTS P. és FIAI

ezégüzletével végleg felhagy

és hogy a felszámolás (Liquidatio) gyorsan lebonyolítható
lehessen, az 1884. évi XVII. t. czikk 52-ik §-a értelmében

hatóságilag engedélyezett és ellenőrzött

végeladást

tartanak

**diszmu-, gyermekjáték-, japáni árúk és hang-
szer raktárukból.**

Hol a nagyérd. közönségnek legjobb alkalma nyílik
Karácsonyi és Újévi bevásárlásait — készpénz
fizetéssel — mélyen leszállított árak mellett beszerezni.
975. (6—25)

KARÁCSONYI OCCASIO!

Egy teljes ruhára 6 mtr. dupla széles gyapju kelme	2 frt 40 kr.
„ „ „ 6 „ „ „ Cheviot	3 „ — „
„ „ „ 5 „ 125/m. „ angol „	4 „ 50 „
„ „ „ 8 „ mosó velen „	2 „ 40 „
„ „ „ 8 „ „ „ valódi franczia „	3 „ 20 „

Francia Levantinok, métere 25, 30 kr. — Muff, gallér és sapka 4 frt.

IZAY ÁRPÁD GÁMENTZY JÁNOS UTÓDÁNÁL.

1010. (1—4)